

Česká společnost pro gerontologii, z.s.

Výroční zpráva 2019

Výroční zpráva za rok

2019

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE	4
VÝBOR SPOLEČNOSTI	5
REALIZOVANÉ AKTIVITY	6
FINANČNÍ A EKONOMICKÉ ÚDAJE K 31.12.2019	17
PODĚKOVÁNÍ	19
KONTAKT	20

ÚVODNÍ SLOVO

Vážené dámy, vážení pánové,

předkládáme Vám výroční zprávu, která popisuje naši činnost v roce 2019. Všechny realizované aktivity jsme navrhli tak, aby směřovaly k naplnění našeho poslání, kterým je zejména podpora kvality života starších lidí, důstojnosti, zapojení do komunity a společnosti a kultivace diskuse o otázkách spojených s demografickými změnami a stářím.

V loňském roce jsme realizovali dva projekty podpořené Ministerstvem práce a sociálních věcí. Díky prvnímu z nich vznikl dokumentární cyklus o podobách stáří, který natočila a odvysílala TV Noe. Druhý projekt „Stáří ve vězení: pilotní projekt poradenství, podpory a péče“ jsme realizovali ve spolupráci s Mezinárodním vězeňským společenstvím, z.s. Díky této spolupráci mohla být poskytnuta podpora a poradenství konkrétním lidem. Výstupy projektu shrnuje průkopnická publikace „Stárnutí ve vězení: Sonda do problematiky starších odsouzených“, která otevírá téma starších vězňů a připravenosti systému vězeňství na stárnutí. Tato problematika bude jistě nabývat na významu, protože podíl starších odsouzených v ČR rychle roste. Ve vězení navíc člověk stárne subjektivně i objektivně rychleji.

V neposlední řadě jsme rozšiřovali a zpřístupňovali informace o problematice spojené se stárnutím a stářím na našem webovém portálu „prostari.cz“.

Děkujeme proto všem spolupracujícím subjektům a lidem, kteří s námi v roce 2019 spolupracovali.

S přáním pevného zdraví,

Mgr. Petr Wija, Ph.D.

Předseda ČSG, z.s.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Poslání

Posláním České společnosti pro gerontologii, z.s. (ČSG, z.s.) je podpora kvality života, důstojnosti a zapojení starších osob do komunity a společnosti, posilování mezigenerační sounáležitosti a rozvoj služeb umožňujících lidem se sníženou soběstačností bez ohledu na věk žít v přirozeném prostředí a podle jejich vlastní volby a preferencí.

Své poslání a cíle ČSG, z.s. naplňuje zejména prostřednictvím:

- Zpracování odborných studií, analýz a článků;
- Vydávání odborných, informačních a propagačních publikací a dalších materiálů;
- Realizace projektů směřujících k vytváření prostředí a služeb přátelských seniorům, zvyšování kvality života a společenské soudržnosti a sounáležitosti;
- Pořádání odborných a vzdělávacích seminářů, konferencí a kampaní;
- Spolupráce s dalšími subjekty na národní a mezinárodní úrovni za účelem sdílení poznatků, zkušeností a dobré praxe v rámci ČR a ze zahraničí.

Česká společnost pro gerontologii, z. s.

Marie Cibulkové 12, 140 00 Praha 4

E-mail: info@prostari.cz

Web: www.prostari.cz

ID datové schránky: fkni86w

IČO: 05585830

Bankovní spojení: Fio banka, a.s.

Číslo účtu.: 2601130555/2010

IBAN: CZ9720100000002601130555

BIC/SWIFT: FIOBCZPPXXX

Zápis do spolkového rejstříku vedeného u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce číslo 67142 dne 22. listopadu 2016.

Petr Wija

předseda, je senior analytik, který se zaměřuje na oblast dlouhodobé péče a další témata spojená s demografickou změnou. Má zkušenosti z veřejného, neziskového i soukromého sektoru. pracoval ve státní správě (MPSV, MZ, ÚZIS). Podílel se na řadě projektů v oblasti sociálních a zdravotních, strategického plánování nebo sociální inkluze (GAC spol. s r. o., IPR hl. m. Prahy, Diakonie ČCE).

Lucie Vidovičová

místopředsedkyně, je socioložka, která se dlouhodobě věnuje problematice věkové diskriminace, postojům společnosti vůči stárnutí a expertízám v oblasti zaměstnanosti, sociální a rodinné politiky a oblasti environmentální gerontologie. Podílí se na výzkumných projektech pro národní i mezinárodní instituce. Spolupracuje s VÚPSV, v.v.i. a Ústavem pro populační studia FSS MU. Pracuje také jako konzultant na řadě implementačních projektů.

Zdeněk Kalvach

místopředseda, je významný český lékař, internista, geriatr a gerontolog, pedagog a publicista, který je autorem řady zásadních publikací a článků nejen v oblasti stáří a stárnutí.

REALIZOVANÉ AKTIVITY

○ DOKUMENTÁRNÍ CYKLUS O PODOBÁCH STÁŘÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Na základě spolupráce s TV Noe, autory a odborníky na tuto problematiku byl společností Telepace, s.r.o. zpracován a TV Noe v prvním pololetí 2020 odvysílán „Dokumentární cyklus o podobách stáří v ČR“. Projekt byl realizován díky podpoře Ministerstva práce a sociálních věcí z dotačního programu „Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností“.

○ STÁŘÍ VE VĚZNICI: PILOTNÍ PROJEKT PORADENSTVÍ, PODPORY A PÉČE

Cílem projektu bylo ve spolupráci s Mezinárodním vězeňským společenstvím, z.s. realizovat průzkum subjektivních potřeb seniorů ve výkonu trestu a analýzu věkové přátelskosti prostředí a služeb poskytovaných seniorům ve vězení. Klíčovým aspektem bylo zdůraznění heterogenity seniorské populace.

Projekt byl realizován prostřednictvím opakovaných návštěv a skupinových setkání odsouzených s pracovníky projektu za podpory dobrovolníků. V rámci setkání byly zjišťovány specifické potřeby odsouzených seniorů a senierek a realizovány podpůrné programy podle metodiky Mezinárodního vězeňského společenství, z.s., která byla v projektu upravena a adaptována pro seniorskou populaci. Konečným výstupem, kromě realizovaného poradenství, bylo i odborné fórum (konference) a vydání e-publikace „Stárnutí ve vězení: Sonda do problematiky starších odsouzených“ (stáhnout). Projekt byl podpořen Ministerstvem práce a sociálních věcí z dotačního programu „Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností“ (více informací o projektu viz odkaz).

PROJEKT „Dokumentární cyklus o podobách stáří v ČR“

Cílem projektu bylo prostřednictvím dokumentárního cyklu o podobách stáří poukázat na pestrost, jedinečnost a subjektivní i objektivní rozdílnost zkušenosti stáří a stárnutí v Česku, pohledem samostatných starších žen a mužů, tedy formou autentického ztvárnění osobnosti v biografické a generační perspektivě a v kontextu vlastního sociálního i fyzického prostředí.

Cílovou skupinou projektu je česká veřejnost, odborníci, mladší i starší generace, média, neziskové organizace seniorů a pečujících, tvůrce koncepcí, politik a služeb na místní, regionální i celostátní úrovni, reagujících na potřeby seniorů a přípravu na stárnutí populace.

Dokumentární cyklus vznikl ve spolupráci s TV Noe a dalšími spolupracovníky a autory za podpory Ministerstva práce a sociálních věcí z dotačního programu „Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností“. Pro Českou společnost pro gerontologii, z.s. ho technicky realizovala společnost Telepace s.r.o.

KVANTITATIVNÍ A KVALITATIVNÍ VYHODNOCENÍ PROJEKTU

Úspěšnost projektu byla hodnocena na základě dosažené publicity a odezvy od různých cílových skupin, včetně odborného kritického zhodnocení díla. Na realizaci se podílel tým zkušených pracovníků TV Noe. Odbornými konzultanty z hlediska priorit a obsahu projektu byly odborní pracovníci České společnosti pro gerontologii, z.s. (ČGS, z.s.). Dokumentární cyklus byl prezentován a odvysílán TV Noe a dále volně šířen. V průběhu přípravy byla pracovní verze a jednotlivé části a témata cyklu konzultovány s dalšími odborníky mimo realizátora (ČSG, z.s. a TV Noe).

Informace o projektu a výstupech byly rozesílány na více než 1600 adres odběratelům zpravodaje Institutu pro sociální politiku a výzkum, z.s. a České společnosti pro gerontologii, z.s. Dále byly výstupy šířeny v rámci portálu Institutu pro sociální politiku a výzkum, z.s. (www.socialnipolitika.eu), který za uvedené období navštívilo více než deset tisíc unikátních návštěvníků. Realizátor rovněž průběžně komunikoval se zadavatelem (MPSV, Odbor rodinné politiky a politiky stárnutí) a jeho pracovníky a dalšími experty.

Dokumentární cyklus byl odvysílán na TV Noe v premiéře v první polovině roku 2020 a je dostupný ke shlédnutí a použití na youtube kanále ČSG, z.s. (viz odkaz). Informace o projektu a jeho výstupech byly rozeslány více než 1800 odběratelům zpravodaje, včetně pracovníků samospráv, sociálních a zdravotních služeb a dalším zájemcům o tuto problematiku. S obsahem jednotlivých dílů je možné seznámit se níže.

Pětidílný dokumentární cyklus o podobách stáří představil portréty odlišných osobností, generací a příběhů, v různých prostředích a odlišným pojetím „smyslu“ a náplně života. Osobnosti byly vybírány s cílem doplnění heterogenity seniorského veřejného obrazu a s důrazem na dosud málo diskutované koncepty jako je gerotranscendence a generativita.

První díl s názvem “Poslední etapou k cíli” odvysílala TV NOE v premiéře v sobotu 28. března 2020.

Poslední etapou k cíli

Medailon představuje 87letou paní. Celý život žila pro svou velkou rodinu, s manželem vychovali pět dětí. Před 15 lety onemocněla Parkinsonovou chorobou. Po smrti manžela, o kterého se starala spolu s dětmi v jeho těžké nemoci, se rozhodla strávit zbytek života v Charitním domu sv. Václava. I přes všechny obtíže života se snaží být i ve stáří optimistická a užitečná. Jak se jí to daří se můžete přesvědčit v tomto krátkém dokumentu, který pro Českou společnost pro gerontologii vyrobilo Studio Telepace s.r.o. v roce 2019. Režie: Lucie Pracná. Premiéra: sobota 28. března 2020.

Richardis, miluješ mne...?

“Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde? (Jan 21)

Sestra Helena (Richardis) Nováková se narodila 3. prosince 1928 v Rozseči u Nové Říše. Do kláštera boromejek vstoupila po válce. V roce 1949 oblékla řeholní šat a získala jméno sestra Richardis. V dokumentu “Richardis, miluješ mne...?” rekapituluje svůj život, stárnutí v klášteře i okamžiky, které ji vedly k rozhodnutí odpovédět na Pánovo volání. Premiéra: sobota 4. dubna 2020.

Josef, dělník milosrdenství

Snímek Josef, dělník milosrdenství z dokumentárního cyklu Bačkorám navzdory seznamuje diváka se světem P. Josefa Kaszera. Z jeho současného působiště ve farnosti Hať se s ním vydáváme do jeho rodného domu v Třinci, kde je tento starý kněz konfrontován se vzpomínkami na doby dávno minulé. Vymodlené povolání ke kněžství, obnovené poutní místo, postavená kaple; o tomto svém nemalém životním díle otec Josef vypráví velmi pokorně a přívětivě. A my vidíme, jak pokojně může plynout stáří člověka, který celý život věnoval distribuci Božího milosrdenství. Premiéra: neděle 12. dubna 2020.

Alice v říši divů

Kyberprostor – slovo slyšitelné odevšad ve všech pádech, a paní Alice – seniorka plná elánu, která se do něj rozhodně nebojí vstoupit. Ve snímku Alice v říši divů z dokumentárního cyklu Bačkorám navzdory zkoumáme společně s paní Alicí nástrahy, které může právě kyberprostor přinášet lidem v pokročilejším věku. Protipólem paní Alice, která ochotně z online prostoru vstřebává návody na malování obrazů i řetězové emaily plné nenávisti, se stává Eva. Tato mladá žena spolupracuje s organizací Holubí pošta, která se snaží informační potenciál řetězových mailů nekompromisně naplnit dobrými zprávami a bojovat tak proti šíření nenávisti. Premiéra: sobota 18. dubna 2020.

Lubor jede na výlet

Hlavním protagonistou snímku Lubor jede na výlet z dokumentárního cyklu Bačkorám navzdory je pan Libor Burka. Tento osmdesátník plný chuti do života se celý život věnoval práci turistického průvodce. S nástupem do důchodu se toho pro něj mnoho nezměnilo. Už ale neprovádí za mzdu pro cestovní kanceláře, nýbrž za dobrý pocit pro spolek Hurá na výlet, který organizuje zájezdy pro seniory za symbolickou cenu. Premiéra: neděle 3. května 2020.

PROJEKT „Stáří ve věznici: pilotní projekt poradenství, podpory a péče“

Česká společnost pro gerontologii, z.s. (ČSG, z.s.) ve spolupráci s Mezinárodním vězeňským společenstvím, z.s. realizovala během roku 2019 pilotní projekt, jehož cílem bylo zpracovat sondu do problematiky stárnutí ve vězení a starších odsouzených, průzkum subjektivních potřeb seniorů ve výkonu trestu a analýzu věkové přátelskosti prostředí a služeb poskytovaných seniorům ve výkonu trestu. Klíčovým aspektem projektu bylo zdůraznění heterogenity seniorské populace na straně jedné, a vnesení problematiky věku a stárnutí do plánování a realizaci programů a poradenství pro skupinu starších odsouzených na straně druhé.

Spolu s bezprecedentním globálním stárnutím populací dochází k dramatickým demografickým změnám i v populacích specifických. Jednou z takových je i populace osob ve výkonu trestu odnětí svobody. Od roku 2000 se podíl odsouzených v ČR ve věkové skupině padesátiletých a starších ztrojnásobil, skupina šedesátiletých a starších narostla dokonce čtyřikrát. Podle demografických projekcí bude do roku 2050, v závislosti na použité definici, třetina až čtvrtina populace v seniorském věku.

V populacích, jakou jsou právě osoby ve výkonu trestu odnětí svobody (dále VTOS), však může být této hranice dosaženo i mnohem dříve. V kontextu výkonu trestu totiž jedinec stárne subjektivně i objektivně rychleji. O vězních seniorech se hovoří již od padesáti let věku a zároveň se jedná o populaci s nižší mírou zdraví i „wellbeingu“ a populaci hluboce sociálně vyloučenou ve všech běžných významech tohoto konceptu (Human Rights Watch 2012).

Projekt byl realizován prostřednictvím opakovaných návštěv a skupinových setkání odsouzených s pracovníky projektu za podpory dobrovolníků. V rámci setkání byly zjišťovány specifické potřeby odsouzených seniorů a realizovány podpůrné programy podle metodiky Mezinárodního vězeňského společenství, z.s., která byla v projektu upravena a adaptována pro seniorskou populaci. Konečným výstupem, kromě realizovaného poradenství, bylo i odborné fórum (konference).

Projekt sledoval tyto základní cíle:

- Provést explorativní studii mapování potřeb a pojetí stárnutí u osob ve výkonu trestu;
- Otevřít téma stárnutí ve vězení pro mezioborovou spolupráci;
- Realizovat intervence s konkrétními osobami ve výkonu trestu.

Interdisciplinární tým projektu se zaměřoval na hledání možností zohlednění kvality života stárnoucích odsouzených tak, aby byla podpořena změna životních stereotypů, motivace odsouzených ke změně a nastartováno uvědomění potřeby vnitřní proměny.

Spolupracující a konzultující organizace:

- Mezinárodní vězeňské společenství, z.s.
- Vězeňská služba ČR (vstupy do věznic)
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Kancelář veřejného ochránce práv
- Sociální kurátoři
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci

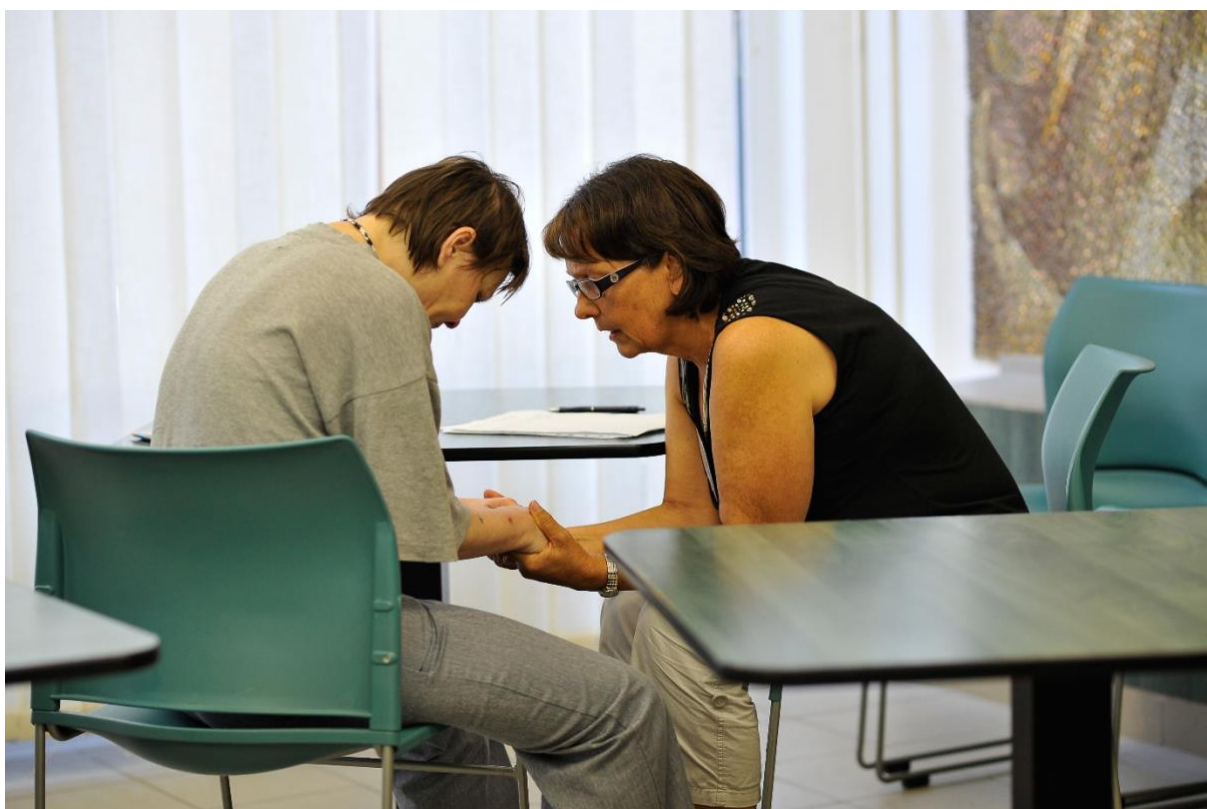
Poznatky a zkušenosti autorů získané nejen v rámci uvedeného projektu shrnuje publikace „Senioři a stárnutí ve vězení: Sonda do problematiky starších odsouzených“ (stáhnout) v rozsahu cca 100 stran. Autorský kolektiv: Lucie Vidovičová, Petr Wija (editoři), Eva Biedermanová, Lenka Hellerová, Gabriela Kabátová, Jindřich Kabát, Pavel Pěnkava, Milan Svoboda, Pavel Štern.

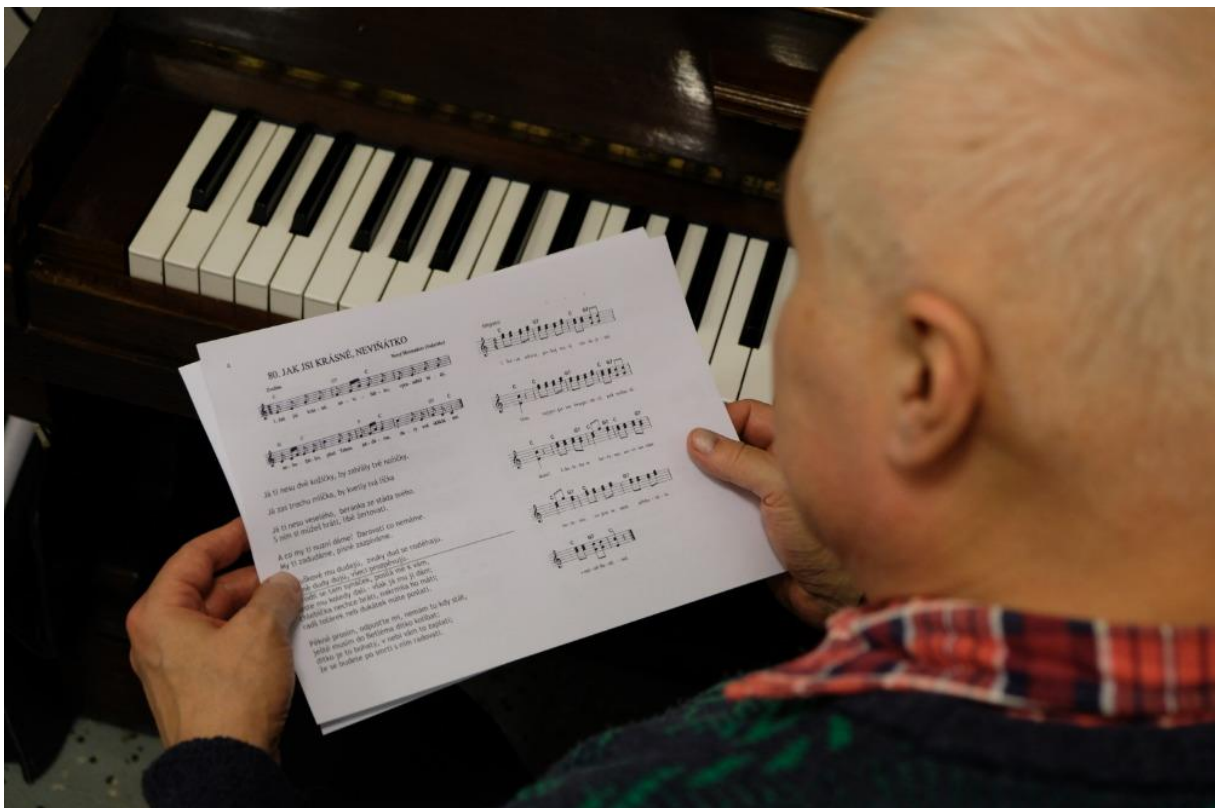
Ilustrační fotografie: Mezinárodní vězeňské společenství, z.s.

Ilustrační fotografie: Mezinárodní vězeňské společnosti, z.s.

Ilustrační fotografie: Mezinárodní vězeňské společnosti, z.s.

Ilustrační fotografie: Mezinárodní vězeňské společenství, z.s.

FINANČNÍ A EKONOMICKÉ ÚDAJE K 31.12.2019

Vybrané údaje z účetní závěrky k projektu „Dokumentární cyklus o podobách stáří v České republice“

Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu (podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., v platném znění, v celých tisících Kč) - Projekt: „Dokumentární cyklus o podobách stáří v České republice“				
Zadavatel: Ministerstvo práce a sociálních věcí				
Označení	Náklady	Činnost		
		1 – Hlavní	2- Hospodářská	3 – Celkem
A	B			
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	300	0	300
A.II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	0	0	0
A.III.	Osobní náklady	77	0	77
A.IV.	Daně a poplatky	0	0	0
A.V.	Ostatní náklady	0	0	0
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	0	0	0
A.VII.	Poskytnuté příspěvky	0	0	0
A.VIII.	Daň z příjmů	14	0	14
	NÁKLADY CELKEM	391	0	391

Označení	Výnosy	Činnost		
		1 – Hlavní	2- Hospodářská	3 – Celkem
A	B			
B.I.	Provozní dotace	391	0	391
B.II.	Přijaté příspěvky	0	0	0
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za služby	0	0	0
B.IV.	Ostatní výnosy	0	0	0
B.V.	Tržby z prodeje majetku	0	0	0
	VÝNOSY CELKEM (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV. + B.V.)	391	0	391
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	0	0	0
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	0	0	0

Vybrané údaje z účetní závěrky k projektu: „Stáří ve věznicích: pilotní projekt poradenství, podpory a péče“

Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu (podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., v platném znění; v celých tisících Kč) - Projekt: „Stáří ve věznicích: pilotní projekt poradenství, podpory a péče“				
Zadavatel: Ministerstvo práce a sociálních věcí				
Označení	Náklady	Činnost		
		1 – Hlavní	2- Hospodářská	3 – Celkem
A	B			
A.I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	6	0	6
A.II.	Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	0	0	0
A.III.	Osobní náklady	316	0	316
A.IV.	Daně a poplatky	0	0	0
A.V.	Ostatní náklady	0	0	0
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	0	0	0
A.VII.	Poskytnuté příspěvky	0	0	0
A.VIII.	Daň z příjmů	56	0	56
	NÁKLADY CELKEM	378	0	378

Označení	Výnosy	Činnost		
		1 – Hlavní	2- Hospodářská	3 – Celkem
A	B			
B.I.	Provozní dotace	378	0	378
B.II.	Přijaté příspěvky	0	0	0
B.III.	Tržby za vlastní výkony a za služby	0	0	0
B.IV.	Ostatní výnosy	0	0	0
B.V.	Tržby z prodeje majetku	0	0	0
	VÝNOSY CELKEM (B.I. + B.II. + B.III. + B.IV. + B.V.)	378	0	378
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	0	0	0
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	0	0	0

Přehled přijatých dotací a darů v roce 2019

Ministerstvo práce a sociálních věcí – dotace ve výši 390 600 Kč

Ministerstvo práce a sociálních věcí – dotace ve výši 377 856 Kč

Dary – 0 Kč

PODĚKOVÁNÍ

Děkuje všem podporovatelům a spolupracovníkům. V roce 2019 to byli zejména:

- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- Mezinárodní vězeňské společenství, z.s
- Vězeňská služba ČR
- TV Noe

... a všem jednotlivcům, kteří se na úspěšné realizaci výše uvedených projektů podíleli.

KONTAKT

Česká společnost pro gerontologii, z. s.

Marie Cibulkové 12, 140 00 Praha 4

E-mail: info@prostari.cz

Web: www.prostari.cz

ID datové schránky: fkni86w

IČO: 05585830

Bankovní spojení: Fio banka, a.s.

Číslo účtu.: 2601130555/2010

IBAN: CZ9720100000002601130555

BIC/SWIFT: FIOBCZPPXXX

Zápis do spolkového rejstříku vedeného u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce číslo 67142 dne 22. listopadu 2016.

© Česká společnost pro gerontologii, z. s. 2020

Ilustrační fotografie: Mezinárodní vězeňské společenství, TV NOE (reprofoto), Pixabay.com a Sien Verstraeten